

FİİLİN ANLAM ÖZELLİKLERİ

(İş-Kılış Fiili / Durum Fiili / Oluş Fiili)

İş (Kılış) Fiili

Bir iş, hareket anlatan bu fiillerdir. Bu fiiller nesne alabilir. Bu fiillere yöneltilen "neyi, kimi" sorularına cevap alınabilir. Bu fiiller "onu" sözcüğü ile okunur. Bu fiiller çatısına göre geçişli fiillerdir.

Örnek: at- (onu at-), ver- (onu ver-), ye- (onu ye-)

Tahtadaki yazıları **sildi**. (onu sil-)

Nasrettin Hoca'nın fıkralarını **okudum**. (onu oku-)

Durum Fiili

Herhangi bir varlığın için de bulunduğu hali (durumu) anlatan fiillerdir. Bu fiiller nesne almazlar. Bu fiillere yöneltilen "neyi, kimi" sorularına cevap alınmaz. Bu fiiller "onu" sözcüğü ile okunmaz. Bu fiiller çatısına göre geçişsiz fiillerdir.

Örnek: git- ("onu git-" olmaz), uyu- ("onu uyu-" olmaz),
otur- ("onu otur-" olmaz)

Her akşam erken **yatarım**. ("onu yat-" olmaz)

Dün Bursa'daki Karagöz müzesine **gittim**. ("onu git-" olmaz)

Oluş Fiili

Herhangi bir varlıkta irade dışı meydana gelen değişikliği anlatan fiillerdir. Oluş bildiren fiiller nesne almazlar. Bu fiiller çatısına göre geçişsiz fiillerdir.

Örnek: yaşlan-, küflen-, pas-, büyü-, uza-, çürü-,
kızır- (meyve, yüz)

Bahar gelince ağaçlar **yeşerdi**. (yeşer- kendiliğinden olur.)

Bahçedeki çiçekler **solmuş**. (sol- kendiliğinden olur.)

